מהדורה למורה – מבנה הסיפור הקצר – דף תרגול (חנ״מ)

דף תרגול על "הר הסיפור": חמשת שלבי העלילה, נקודת מפנה, פתיחה וסגירה, זמן ומקום, והמספר. כל הדוגמאות הן סיפורים ומשפטים מקוריים קצרים, כך שאפשר לתרגל לפני לימוד יצירה או אחריו.

מסלול חנ״מ: גרסת חנ״מ: פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בכל שאלה, מחסן מילים להשלמות, גופן גדול ושורות רחבות. להקריא בקול, בלי הגבלת זמן, לאפשר מענה בעל־פה. אחרי שתי טעויות לתת רמז מכוון (לא את התשובה).

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	באיזה שלב של העלילה מכירים את הדמויות, את הזמן ואת המקום?	ב – אקספוזיציה
2	"באותו בוקר הגיע מכתב שהפך את חייה." – לאיזה שלב המשפט מתאים ביותר?	א – סיבוך
3	השיא הוא הרגע המתוח ביותר בעלילה.	נכון
4	"הגשר הישן" – סדרו את שלבי הסיפור לפי הר הסיפור (1–5).	הסדר הנכון: ד → ה → א → ב → ג
5	"הגג של נועה" – התאימו בין השלב לבין המשפט.	1–ג, 2–ב, 3–א, 4–ד

#	שאלה	תשובה / כיוון
6	כתבו פתיחה "באמצע העניינים" לסיפור (1–2 משפטים), והסבירו מה היא עושה לקוראים.	דוגמה: "הטלפון צלצל בדיוק כשהעוגה נכנסה לתנור." – פתיחה כזאת מכניסה מיד למתח ומעוררת סקרנות.
7	כתבו סיפור קצר מקורי (7–9 שורות) שיש בו כל חמשת השלבים: אקספוזיציה, סיבוך, שיא, התרה וסיום. סמנו בשוליים את שם השלב ליד כל חלק, וסמנו גם את נקודת המפנה.	קריטריונים: חמישה שלבים ברורים ומסומנים; נקודת מפנה מסומנת; זמן ומקום בפתיחה; שיא מתוח; סיום שמראה מה השתנה לעומת הפתיחה; לשון תקינה.

כרטיס יציאה – כיוון

1. בסיבוך מופיעה הבעיה והמתח מתחיל; בשיא המתח בשיאו והדמות חייבת להכריע. 2. "אחרי איזה רגע כבר אי אפשר לחזור למצב הקודם?" 3. תשובה אישית.

הדף מתאים לעמוד "מבנה הסיפור הקצר – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

מבנה הסיפור הקצר – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: חנ״מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

אפשר לבקש מהמורה להקריא כל שאלה. אין הגבלת זמן. מותר לענות בעל־פה או לסמן.

חלק א׳ – מושגי המבנה

סמנו תשובה אחת. כתבו נכון או לא נכון.

1. באיזה שלב של העלילה מכירים את הדמויות, את הזמן ואת המקום?

א) שיא ב) אקספוזיציה ג) התרה

2. "באותו בוקר הגיע מכתב שהפך את חייה." – לאיזה שלב המשפט מתאים ביותר?

א) סיבוך ב) סיום ג) אקספוזיציה

3. השיא הוא הרגע המתוח ביותר בעלילה. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

חלק ב׳ – בונים את ההר

סדרו לפי מספרים. חברו קו.

4. "הגשר הישן" – סדרו את שלבי הסיפור לפי הר הסיפור (1–5).

	שלב	מספר בסדר (1, 2, 3...)
א	שתי משפחות שהיו ברוגז שנים מגלות שרק יחד יוכלו לחזק אותו	

	שלב	מספר בסדר (1, 2, 3...)
ב	בלילה סוער כולם קושרים חבלים, והמים כמעט סוחפים את העמודים	
ג	הגשר מחזיק, ובאביב שתי המשפחות חונכות יחד גשר חדש	
ד	בכפר קטן יש גשר עץ ישן מעל נחל, שכולם עוברים בו בזהירות	
ה	בחורף הגשם מתחזק, והגשר מתחיל לחרוק ולהתנדנד	

5. "הגג של נועה" – התאימו בין השלב לבין המשפט.

#		האות שלי		התאמה
1	אקספוזיציה	____	א	נועה מציגה את ציוריה מול כל השכנים באסיפה
2	סיבוך	____	ב	ועד הבית מחליט לנעול את הגג
3	שיא	____	ג	נועה, בת 12, אוהבת לצייר על גג הבניין
4	התרה	____	ד	השכנים מצביעים להשאיר את הגג פתוח פעם בשבוע

חלק ג׳ – כתיבה

כתבו לפי ההוראות.

6. כתבו פתיחה "באמצע העניינים" לסיפור (1–2 משפטים), והסבירו מה היא עושה לקוראים.

7. כתבו סיפור קצר מקורי (7–9 שורות) שיש בו כל חמשת השלבים: אקספוזיציה, סיבוך, שיא, התרה וסיום. סמנו בשוליים את שם השלב ליד כל חלק, וסמנו גם את נקודת המפנה.

כרטיס יציאה

1. מה ההבדל בין סיבוך לשיא?

2. איזו שאלה עוזרת לזהות נקודת מפנה?